Länsstyrelsen
Värmland

Riksintresse för kulturmiljövården: Rämmen

Områdesnamn: Rämmen

Områdesnummer: K 13

Kommun: Filipstad

Socken: Rämmen

Sammanfattning

Innehåll

Hytta, bruksherrgård, smedja med mera, äldre odlingslandskap 1600- till 1850-tal

Urvalsmotiv

Vetenskapligt/pedagogiskt. Karakteristisk hytt- och bruksenhet med välbevarad bruksherrgård. Tegnérminnen.

Beskrivning

Järnhanteringen vid Rämmen, före detta Näsrämshyttan, påbörjades 1649 med anläggandet av den äldsta bergsmanshyttan. År 1700 hade verksamheten expanderat till att omfatta 15-talet delägande bergsmannahushåll. Vid 1700-talets mitt anlades hyttan av brukspatron C H Myhrman som på platsen också lät uppföra ett gjuteri det så kallade Rämmens bruk. I början av 1800-talet anlades invid hyttan Myrmansfors stångjärnshammare och en manufaktursmedja. Med nedblåsningen av hyttan 1896 upphörde den industriella verksamheten. Rämmens bruksherrgård uppfördes 1760 med nuvarande utseende från 1780 års ombyggnad. I herrgården finns det så kallade Tegnérrummet eller det Myhrmanska förmaket med väggmålningar i pompeijansk stil. 1806 gifte sig Esaias Tegnér, som under några år varit informator på gården, med dottern i huset Anna Myhrman.

Kulturhistoriskt värde

Rämmens bruk representerar Bergslagens medelstora hytt- och bruksenheter med bruksherrgård, hytta, smedja, järnbod med flera byggnader i en sammanhållen helhet. Rämmen levandegör också mycket av Värmland som brukstraditionernas och den litterära herrgårdskulturens landskap framför andra.

Hot

Ej specificerat.

Skydd

- Herrgårdsanläggningen med omgivande markområde utgör byggnadsminne enligt Kulturminneslagen (KML).
- Hyttruinen, slagghögar, Tegnérgrottan med mera utgör fornminnen enligt KML.

Avsikter och åtgärder

Nybebyggelse inom riksintresseområdet behandlas restriktivt. Kalavverkning eller omföring av odlingsmark bör inte ske.

Riksantikvarieämbetets värdetext (1996)

Motivering

Väl sammanhållen bruks- och hyttmiljö, personhistoriskt förknippad med skalden Esaias Tegnér.

Uttryck för riksintresset

Bruksherrgård, kyrka, hytta, smedja, järnbod. Litterära bruks- och herrgårdstraditioner med Tegnérrummet på Rämmens herrgård.

Övrigt

Riksintresset Rämmen överensstämmer i stort med kulturmiljön Rämmens bruk (190) enligt kulturmiljöprogrammet för Värmlands län

Referenser

- Kulturminnesvårdens riksintressen i Värmlands län, Länsstyrelsen1980.

Ändringsinformation

Datum, kommentar:

- 2007-11-05: Huvuddelen av informationen hämtad från 1988 års beskrivning av riksintressen i Värmlands län.
- 2007-12-10: Beskrivningen av områdets skydd ändrad till aktuella förhållanden och gällande lagstiftning.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor via telefon eller e-post. Telefonnummer och e-postadress finns längst ner på första sidan.